

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	9519100311
Dátum vydania rozhodnutia:	04.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9519100311.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na verejnom zasadnutí konanom 4. septembra 2024 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému Ing. O. Ž. a spol. pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, prejednal odvolanie prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a odvolania obžalovaných Ing. O. Ž. a právnickej osoby N., podaných proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T/43/2019, zo 4. marca 2022

rozhodol:

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T/43/2019, zo 4. marca 2022 v celom rozsahu.

II.

Podľa § 322 sa :

obžalovaný

Ing. O. Ž., nar. X. O. XXXX v G., trvale bytom N. - W., N. XXXX/XX,

a

obžalovaná právnická osoba, N., so sídlom N., IČO: XX XXX XXX, konateľ spoločnosti V. Y., B. Š., Č.. A. XXXX/X, XXX XX A., Česká republika,

u z n á v a j ú z a v i n n ý c h, ž e

1) dňa 26. 6. 2018 sa obž. Ing. O. Ž. dostavil na Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom Ružová Dolina 27, Bratislava, kde po zaplatení správneho poplatku za urýchlený vklad 2 x 266,- € podal dva návrhy na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, k čomu pripojil

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov" medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, D., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a

kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavby, polyfunkčný objekt súpisného čísla XXXXX na parcele č. XXXXX/XXX,
- b) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 943 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- c) stavby, polyfunkčný objekt súpisného č. XXXXX na parcele XXXXXX/XX,
- d) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 253 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- e) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 10 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- f) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 99 m² - ostatné plochy,

s kúpnu cenou nehnuteľností 1 200 000,- €, ktorú sa kupujúci zaviazal uhradiť do troch dní od podania návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti a

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov“ medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavbe so súpisným číslom XXXX, druh stavby: rodinný dom, postavený na parcele č. XXXXX/XXX, G. XX, N.,
- b) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XX o výmere 583 m², druh pozemku: záhrady,
- c) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XXX o výmere 193 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, s kúpnu cenou nehnuteľnosti 250 000,- €, ktorých podpis zabezpečil dňa 25. 6. 2018 na notárskom úrade JUDr. W. C. na M. v Bratislave a na notárskom úrade JUDr. I. L. na M. v Bratislave, kde sa dostavil spoločne s neznámou osobou ženského pohlavia, ktorej podpis nechal úradne overiť po predložení občianskeho preukazu Z. XXXXXX, hoci si bol vedomý, že uvedené úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam sú vykonávané bez akéhokoľvek vedomia a súhlasu poškodenej V. M., ktorá v skutočnosti kúpnu zmluvu z 25. 6. 2018 ani predmetný návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam nepodpísala, jej podpis na týchto listinách bol sfaľovaný a kúpnu cenu kupujúci spoločnosť N., nikdy neuhradí.

Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor v presvedčení, že sa jedná o skutočný prejav vôle oboch navrhovateľov a oboch zmluvných strán predloženej kúpnej zmluvy, dňa 28. 6. 2018 vydal v konaní vedenom pod spisovou značkou V 19480/2018 a V 19481/2018 rozhodnutia, ktorými podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech spoločnosti N., v podiele 1/1, čím Ing. O. Ž. takto konajúc v mene a zároveň v prospech spoločnosti N., spôsobil poškodenej V. M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom W. XXXXX/XH, N. - F. škodu vo výške 7 115 000,- € predstavujúcu všeobecnú hodnotu uvedených nehnuteľností,

2) obchodná spoločnosť N., IČO: XX XXX XXX, so sídlom N., zapísaná v Obchodnom registri Slovenskej republiky vedenom Okresným súdom Bratislava I, vložka číslo XXXXXI/N., konajúc prostredníctvom konateľa O. Ž. dňa 25. 6. 2018 prostredníctvom svojho konateľa obv. O. Ž. za účelom nadobudnutia nehnuteľností v katastri mesta N. - D. O. bez toho, aby na financovanie kúpy nehnuteľnosti mala dostatok finančných prostriedkov, dňa 26. 6. 2018 na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom Ružová Dolina 27, Bratislava, kde po zaplatení správneho poplatku za urýchlenný vklad 2 x 266,- € podala dva návrhy na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, k čomu pripojil

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov“ medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a

kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavby, polyfunkčný objekt súpisného čísla XXXXX na parcele č. XXXXX/XXX,
- b) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 943 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- c) stavby, polyfunkčný objekt súpisného č. XXXXX na parcele XXXXXX/XX,
- d) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 253 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- e) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 10 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- f) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 99 m² - ostatné plochy,

s kúpnu cenou nehnuteľností 1 200 000,- €, ktorú sa kupujúci zaviazal uhradiť do troch dní od podania návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti a

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov“ medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavbe so súpisným číslom XXXX, druh stavby: rodinný dom, postavený na parcele č. XXXXX/XXX, G. XX, N.,
- b) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XX o výmere 583 m², druh pozemku: záhrady,
- c) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XXX o výmere 193 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, s kúpnu cenou nehnuteľnosti 250 000,- €, ktorých podpis zabezpečil konateľ spoločnosti N., obv. Ing. O. Ž. dňa 25. 6. 2018 na notárskom úrade JUDr. W. na M. v Bratislave a na notárskom úrade JUDr. I. na M. v Bratislave, hoci si bol vedomý, že uvedené úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam sú vykonávané bez akéhokoľvek vedomia a súhlasu poškodenej V. M., ktorá v skutočnosti kúpnu zmluvu z 25. 6. 2018 ani predmetný návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam nepodpísala, jej podpis na týchto listinách bol sfaľšovaný a kúpnu cenu kupujúci spoločnosť N., nikdy neuhradí.

Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor v presvedčení, že sa jedná o skutočný prejav vôle oboch navrhovateľov a oboch zmluvných strán predloženej kúpnej zmluvy, dňa 28. 6. 2018 vydal v konaní vedenom pod spisovou značkou V 19480/2018 a V 19481/2018 rozhodnutia, ktorými podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech spoločnosti N., v podiele 1/1, čím Ing. O. Ž. takto konajúc v mene a zároveň v prospech spoločnosti N., spôsobil poškodenej V. M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom W. XXXXX/XH, N. - F. škodu vo výške 7 115 000,- € (772 000 + 6 343 000), predstavujúcu všeobecnú hodnotu uvedených nehnuteľností,

t e d a

- v bode 1/ obžalovaný Ing. O. Ž. na škodu cudzieho majetku iného obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu,
- v bode 2/ obžalovaná právnická osoba N., konaním jej štatutárneho orgánu v jej mene a v jej prospech na škodu cudzieho majetku seba obohatila tým, že uviedla niekoho do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu,

č í m s p á c h a l i

- v bode 1/ obžalovaný Ing. O. Ž.Á. zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona
- v bode 2/ obžalovaná právnická osoba N., zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a)

Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z., o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za to sa
o d s u d z u j ú :

obžalovaný Ing. O. Ž.:

Podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určuje skúšobnú dobu vo výmere 4 (štyri) roky,

obžalovaná právnická osoba N.:

Podľa § 10 písm. a) s poukazom na § 12 ods. 1 zákona č. 91/2016 Z. z., o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov na trest zrušenia právnickej osoby.

III.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z
a m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom (v poradí prvým) Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-3T/43/2019, z 26. júna 2020 boli obžalovaní Ing. O. Ž. a právnická osoba N., oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/1Gv 174/18/1000, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý boli obžalované subjekty ako fyzická osoba a ako právnická osoba stíhané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-3T/43/2019, z 26. júna 2020 v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Následne boli rozsudkom (aktuálnym - druhým v poradí) Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-3T/43/2019, zo 4. marca 2022 obžalovaní Ing. O. Ž. a právnická osoba N., uznaní za vinných, menovaná fyzická osoba v bode 1/ zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a obžalovaná právnická osoba v bode 2/ z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 1 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na tom skutkovom základe, že

1) dňa 26. 6. 2018 sa obž. Ing. O. Ž. dostavil na Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom Ružová Dolina 27, Bratislava, kde po zaplatení správneho poplatku za urýchlenný vklad 2 x 266,- € podal dva návrhy na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, k čomu pripojil

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov" medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Z.,

v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavby, polyfunkčný objekt súpisného čísla XXXXX na parcele č. XXXXX/XXX,
- b) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 943 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- c) stavby, polyfunkčný objekt súpisného č. XXXXX na parcele XXXXXX/XX,
- d) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 253 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- e) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 10 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- f) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 99 m² - ostatné plochy,

s kúpnu cenou nehnuteľností 1 200 000,- €, ktorú sa kupujúci zaviazal uhradiť do troch dní od podania návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti a

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov“ medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavbe so súpisným číslom XXXX, druh stavby: rodinný dom, postavený na parcele č. XXXXX/XXX, G. XX, N.,
- b) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XX o výmere 583 m², druh pozemku: záhrady,
- c) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XXX o výmere 193 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, s kúpnu cenou nehnuteľnosti 250 000,- €, ktorých podpis zabezpečil dňa 25. 6. 2018 na notárskom úrade JUDr. W. na M. v Bratislave a na notárskom úrade JUDr. I. na M. v Bratislave, kde sa dostavil spoločne s neznámou osobou ženského pohlavia, ktorej podpis nechal úradne overiť po predložení občianskeho preukazu Z. XXXXXX, hoci si bol vedomý, že uvedené úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam sú vykonávané bez akéhokoľvek vedomia a súhlasu poškodenej V. M., ktorá v skutočnosti kúpnu zmluvu z 25. 06. 2018 ani predmetný návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam nepodpísala, jej podpis na týchto listinách bol sfaľovaný a kúpnu cenu kupujúci spoločnosť N., nikdy neuhradí.

Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor v presvedčení, že sa jedná o skutočný prejav vôle oboch navrhovateľov a oboch zmluvných strán predloženej kúpnej zmluvy, dňa 28. 6. 2018 vydal v konaní vedenom pod spisovou značkou V 19480/2018 a V 19481/2018 rozhodnutia, ktorými podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech spoločnosti N., v podiele 1/1, čím Ing. O. Ž. takto konajúc v mene a zároveň v prospech spoločnosti N., spôsobil poškodenej V. M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom W.Á. XXXXX/XH, N. - F. škodu vo výške 7 115 000,- € predstavujúcu všeobecnú hodnotu uvedených nehnuteľností,

2) obchodná spoločnosť N., IČO: XX XXX XXX., so sídlom N., zapísaná v Obchodnom registri Slovenskej republiky vedenom Okresným súdom Bratislava I, vložka číslo XXXXXI/N., konajúc prostredníctvom konateľa O. Ž. dňa 25. 6. 2018 prostredníctvom svojho konateľa obv. O. Ž. za účelom nadobudnutia nehnuteľností v katastri mesta N. - D. O. bez toho, aby na financovanie kúpy nehnuteľnosti mala dostatok finančných prostriedkov, 26. 6. 2018 na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom Ružová Dolina 27, Bratislava, kde po zaplatení správneho poplatku za urýchlenný vklad 2 x 266,- € podala dva návrhy na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, k čomu pripojil

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov“ medzi V. M., rodená M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a

kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavby, polyfunkčný objekt súpisného čísla XXXXX na parcele č. XXXXX/XXX,
- b) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 943 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- c) stavby, polyfunkčný objekt súpisného č. XXXXX na parcele XXXXXX/XX,
- d) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 253 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- e) parcely registra „C“ č. XXXXX/XX o výmere 10 m² - zastavané plochy a nádvoría,
- f) parcely registra „C“ č. XXXXX/XXX o výmere 99 m² - ostatné plochy,

s kúpnu cenou nehnuteľností 1 200 000,- €, ktorú sa kupujúci zaviazal uhradiť do troch dní od podania návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti a

„kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle ustanovenia § 588 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov“ medzi V. M., rodená M., nar.

X. X. XXXX, trvale bytom G. XX, N., bankové spojenie: IBAN Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ako predávajúcim a kupujúcim N., N., IČO: XXXXXXXXX, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Z., v zastúpení konateľa Ing. O. Ž., o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX:

- a) stavbe so súpisným číslom XXXX, druh stavby: rodinný dom, postavený na parcele č. XXXXX/XXX, G. XX, N.,
- b) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XX o výmere 583 m², druh pozemku: záhrady,
- c) pozemku registra „C“ evidovanému ako parcela č. XXXXX/XXX o výmere 193 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, s kúpnu cenou nehnuteľnosti 250 000,- €, ktorých podpis zabezpečil konateľ spoločnosti N., obv. Ing. O. Ž. dňa 25. 6. 2018 na notárskom úrade JUDr. W. C. na M. v Bratislave a na notárskom úrade JUDr. I. L. na M. v Bratislave, hoci si bol vedomý, že uvedené úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam sú vykonávané bez akéhokoľvek vedomia a súhlasu poškodenej V. M., ktorá v skutočnosti kúpnu zmluvu z 25. 6. 2018 ani predmetný návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam nepodpísala, jej podpis na týchto listinách bol sfaľovaný a kúpnu cenu kupujúci spoločnosť N., nikdy neuhradí.

Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor v presvedčení, že sa jedná o skutočný prejav vôle oboch navrhovateľov a oboch zmluvných strán predloženej kúpnej zmluvy, 28. 6. 2018 vydal v konaní vedenom pod spisovou značkou V 19480/2018 a V 19481/2018 rozhodnutia, ktorými podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech spoločnosti N., v podiele 1/1, čím Ing. O. Ž. takto konajúc v mene a zároveň v prospech spoločnosti N., spôsobil poškodenej V. M., nar. X. X. XXXX, trvale bytom W. XXXXX/XH, N. - F. škodu vo výške 7 115 000,- € (772 000 + 6 343 000), predstavujúcu všeobecnú hodnotu uvedených nehnuteľností.

Za to bol obžalovanému Ing. O. Ž. uložený podľa § 221 ods. 4, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c), § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 10 mesiacov; so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona bol obžalovanému uložený ochranný dohľad vo výmere 3 roky.

Obžalovanej právnickej osobe N., bol podľa § 10 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov uložený trest zrušenia právnickej osoby.

Špecializovaný trestný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate nasledovne:

„Na základe právne záväzného názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd vypočul svedkov G. a Z.,

pričom zároveň týchto svedkov konfrontoval s okolnosťami, na ktoré naozaj podrobne a logicky odkazuje odvolací súd. Výpovede týchto svedkov aj vzhľadom k dejovej línii, o ktorej hovorí odvolací súd, nijakým spôsobom nerozptýlili pochybnosti o tom, že išlo o fingovaný, respektíve kamuflovaný tok právnych úkonov, o ktorých zmysle sa obidva vecou sa zaoberajúce súdy vyjadrili tak, ako je to vyššie uvedené - teda, že išlo o chronologicky aj ekonomicky nezmyselný tok právnych úkonov, ktoré v konečnom dôsledku minimálne formálne a na istý čas pripravili o majetok nie malej hodnoty oprávneného a zákonného majiteľa viacerých nehnuteľností.

Ako už bolo vyššie uvedené, nemôže byť sporu o tom, že takto zaranžovaný tok právnych úkonov má trestnoprávny dosah v zmysle tom, že každý, kto bol do tohto toku udalostí vedome zaradený, je trestnoprávne postihnuteľný. Aj podľa názoru prvostupňového súdu odvolací súd správne upriamil jeho pozornosť na okolnosti súvisiace s ďalším osudom predmetných nehnuteľností, pričom výpovede svedkov Z. a G. podozrenia vskutku nerozptýlili, skôr naopak.

Obidvaja títo svedkovia totiž aj v rámci výpovedí na hlavnom pojednávaní zotrvali na odpovediach typu „neviem, nepamätám si, neviem, kto napísal zmluvu...“ a neurčité boli i ich odpovede, pokiaľ ide o odpovede na otázky týkajúce sa toho, koho z vo veci vystupujúcich osôb títo svedkovia poznajú. To, že sa tieto osoby poznali, respektíve minimálne telefonicky sa viackrát kontaktovali, vyplýva aj z výpisov z evidencie telekomunikačnej prevádzky, pričom ani tieto kontakty vypočúvané osoby nevedeli, respektíve nechceli vysvetliť. Pritom nijako zvlášť nie je potrebné zdôrazňovať, že kúpa nehnuteľností o cene počítanej na stá tisíce EUR, žiadosti o financovanie takejto kúpy, a s tým spojené kroky nie sú každodennou súčasťou života ľudí, ktorí sa realitnými aktivitami inak nezaobierajú.

Tu je potrebné zdôrazniť, že odpovede týchto svedkov zamerané na zistenia, čo bolo zmyslom ich aktivít, boli veľmi všeobecné, respektíve doslova žiadne (... neviem sa k tomu vyjadriť... nadobudnutie nehnuteľnosti sme „spracovali“... neviem či poznám - moment pozriem sa do telefónu...). Opäť najvýstižnejšie, hoci zjednodušene povedané, vysvetlenia zaangažovanosti týchto osôb do celého procesu boli nielenže nelogické, zrejme vedome zahmlievajúce, ale doslova nedôveryhodné.

Je však pravdou, že o zaangažovanosti obžalovaného do celej tejto schémy a o jeho úlohe v nej títo svedkovia nepovedali, respektíve nechceli povedať nič. Bol to však sám obžalovaný, ktorý minimálne čiastočne v rámci obnoveného konania na prvom stupni priznal, že konal nie z vlastnej vôle, konal na požiadanie osoby, ktorej „veci nevedel odmietnuť“, pričom identitu tejto osoby odmietol uviesť. Pripustil tak, že on ani „jeho firma“ žiadne financie na kúpu nehnuteľností nemajú, pričom nemal vedomosť o tom, čo sa s týmito nehnuteľnosťami má ďalej stať - len predpokladal, že potom budú prevedené na osobu, ktorá ho o „službičku“ požiadala. Za daného stavu možno jednoducho, ale bez pochybností predpokladať, že prejav jeho vôle smerujúci ku kúpe nehnuteľností nebol prejavom vážnym a iného teda evidentne uvádzal do omylu. Konal tak minimálne v nepriamom úmysle, nakoľko bol uzročený s tým následkom, že k zaplateniu kúpnej ceny nedôjde.

Na tomto mieste je vhodné opätovne zdôrazniť všetky postrehy odvolacieho súdu súvisiace tak s chronológiou ako aj logistikou celého prípadu a v plnom rozsahu na ne odkázať ako na úvahy, ktorých logika bola preukázaná aj v rámci doplneného dokazovania. Nemôže byť pochybnosti o tom, že išlo o sériu kamuflovaných a fingovaných právnych úkonov, pričom po osvojení si názoru odvolacieho súdu a po vykonaní doplneného dokazovania tak prvostupňový súd mení svoj názor na subjektívnu stránku trestného činu, pokiaľ ide o zaangažovanie sa obžalovaného do priebehu udalostí - sčasti aj na základe toho, ako svoju intervenciu do priebehu udalostí opisoval po vrátení veci samotný obžalovaný (i keď v konečnom dôsledku v súvislosti s ukladaním trestu postoj obžalovaného ako priznanie súd nevyhodnotil).

Prvostupňový súd zdôrazňuje, že v osobe obžalovaného v princípe nejde o osobu s nedostatočnými životnými či podnikateľskými skúsenosťami a pokiaľ takýto typ osoby sa do celej schémy zapojí spôsobom, ako je to vyššie popísané, tak nemožno mať pochybnosti o tom, že jednoducho „vie o čo ide“. Presnejšie, vie o tom, že niečo kupuje len formálne, „na papieri“ dohodnutú sumu nezaplatí a ani neplánuje zaplatiť, pričom z pohľadu právnej kvalifikácie je potom irelevantné, či vie presne, aký je úmysel tých, ktorí predmetné kamuflujúce listiny pripravili. (Záver prvostupňového súdu o tom, že obžalovaný zrejme nie je konečným beneficiantom celej série transakcií sa nemení ani po vykonaní doplneného dokazovania a samozrejme, zohráva potom úlohu pri vyhodnotení závažnosti protispoločenského konania obžalovaného).

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, takisto nemožno mať pochyb o tom, že za daného stavu boli

všetky znaky úmyselného trestného činu podvodu, nakoľko v bode 1) obžalovaný Ing. O. Ž. - na škodu cudzieho majetku iného obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu,

v bode 2) spoločnosť N. - konaním štatutárneho orgánu právnickej osoby v jej prospech a v jej mene na škodu cudzieho majetku seba obohatila tým, že uviedla niekoho do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu (viac ako päťstónásobok sumy 266 Eur).

Súd nemal pochybnosti o správnosti vyčíslenia skutočnej hodnoty predmetných nehnuteľností, a to že v reálne protiprávny stav trval len niekoľko týždňov, nič nemení na tom, že išlo o dokonaný trestný čin, ktorého páchatelom je i právnická osoba. Rovnako z hľadiska právnej kvalifikácie je irelevantné i to, že v konečnom dôsledku mal byť zrejme konečným beneficentom podvodu niekto úplne iný ako obžalovaný, s čím bol obžalovaný minimálne uzročený. To potom dôvodí fakt, že súd môže konštatovať u neho ,len' nepriamy úmysel, čo v konečnom súhrne všetkých relevantných faktov v tomto prípade muselo mať a aj malo vplyv na nasledujúce úvahy o treste.

Pokiaľ ide o uloženie trestu obžalovanému, súd považuje za potrebné na úvod tejto časti odôvodnenia rozsudku zosumarizovať všetky základné pravidlá a zásady týkajúce sa ukladania trestov.

Podľa § 34 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je ustanovené v Trestnom zákone. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Poľahčujúce a príťažujúce okolnosti sú v Trestnom zákone taxatívne vymenované v ustanoveniach § 36 a § 37. V zmysle § 38 Trestného zákona na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, príťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd v zásade musí prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností, a to v odsekoch 3 a 4 tohto ustanovenia Trestného zákona predpísaným spôsobom. V tomto prípade súd konštatoval jednu poľahčujúcu okolnosť - obžalovaný viedol pred spáchaním skutku riadny život, a tak sa horná hranica trestnej sadzby znižovala o jednu tretinu.

V zásade možno konštatovať, že ani v jednom z uvedených prípadov (či už išlo o trestnú činnosť fyzickej osoby alebo trestnú činnosť osoby právnickej) nešlo v žiadnom prípade o banálnu trestnú činnosť, škoda sa počíta na milióny Eur, pričom tzv. základná trestná sadzba za trestný čin aktuálne prejednávany v tomto konaní je v rozmedzí od desiatich do pätnástich rokov. Takáto sadzba trestu odňatia slobody je teda v konečnom dôsledku sadzbou, v rozmedzí ktorej sa súd musí pohybovať za zníženia jej hornej hranice o jednu tretinu, pričom zákonodarca v ustanovení § 39 Trestného zákona stanovuje jedinú ,zmäčkovaciu' výnimku.

Tu je uvedené, že ,ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom'.

Nemožno nevidieť, že v tomto prípade okolnosti prípadu sú vskutku špecifické a, ako to bolo vyššie už viackrát naznačené, obžalovaný zjavne a bez pochybností nebol strojcom celej kamufláže (to nespochybňuje ani prokurátorka a i ona navrhovala využiť zmiernujúce ustanovenie, pokiaľ ide o uloženie trestu). Najvýstižnejším pomenovaním jeho úlohy v celej schéme sa javí byť pomenovanie ,nástroj' - teda osoba, na ktorú sa síce formálne mali podvodne previesť vlastnícke práva k predmetným nehnuteľnostiam, avšak nie on mal byť tým, ktorý z takéhoto prevodu mal užívať výhody, čo platí aj o podnikateľskom subjekte, ktorého bol obžalovaný štatutárom.

To síce nič nemení na vyššie opísanom a vedomom zaangažovaní sa do celej podvodnej schémy, osobitosť danej situácie sa však musí vyhodnotiť ako také okolnosti prípadu, ktoré odôvodňujú konštatovanie, že použitie tzv. základnej sadzby by bolo pre páchatela neprimerane prísne. Súd, sčasti berúc do úvahy aj vek obžalovaného a jeho doterajší spôsob života, v rámci ktorého doteraz neprišiel do

rozporu so zákonom, sa potom v konečnom dôsledku „priblížil“ k spodnej hranici upravenej sadzby podľa § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona (päť rokov) a dospel k záveru, že na zabezpečenie potrebnej ochrany spoločnosti postačí uloženie trestu odňatia slobody päť rokov a desať mesiacov, pričom vzhľadom k situácii bol obžalovaný zaradený do ústavu pre výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Je totiž zjavné, že nejde o tak kriminogénne závažnú osobu, na ktorú by bolo potrebné vplývať zaradením do ústavu s prísnejším stupňom ochrany.

Súd v rámci tejto časti odôvodnenia rozsudku ešte zdôrazňuje, že celú vec posudzoval v kontexte - teda za situácie, kedy ku škodlivému následku v podstate v konečnom dôsledku aj za kooperácie obžalovaného (hoc je pravdou, že ku nej bol v podstate donútený objektívnym vyhodnotením situácie) nedošlo a trest postihol aj právnickú osobu zneužitú na podvodnú kúpu. Tej bol v zmysle vo výroku uvedeného ustanovenia zákona a v súlade s návrhom prokurátorky uložený v podstate kapitálny trest - trest zrušenia právnickej osoby. Súd pri tom bral do úvahy zásady ukladania trestov právnickým osobám (§ 11 a § 12 vo výroku citovaného Zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb) a okrem iného dospel k záveru, že najmä vzhľadom k výške spôsobenej škody možno konštatovať, že právnická osoba bola minimálne „prevažne využitá na páchanie trestnej činnosti“.

Pokiaľ ide o ochranné opatrenie - ochranný dohľad, ten bol uložený v zmysle vo výroku uvedených ustanovení zákona obligatórne a vzhľadom na využitie ustanovení zákona umožňujúcich výrazné zníženie trestu, ochranný dohľad ako prostriedok predĺženia kontroly nad obžalovaným bol uložený v maximálnej možnej výmere.

Vzhľadom k vyššie uvedenému potom súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku“.

Rozsudok súdu prvého stupňa odvolaním napadla prokurátorka, ktorá uviedla nasledovné:

„Odvolanie prokurátor podáva do výroku o treste uloženom obž. Ing. O. Ž., kým vinu obžalovaného, vinu a trest právnickej osoby odvolaním nenapáda. Trest odňatia slobody 5 rokov a 10 mesiacov uložený obž. Ing. O. Ž. za spáchanú a preukázanú trestnú činnosť považujem za neprimerane nízky, vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a postoj obžalovaného k nej, aj k procesu trestného konania.

Súd v odôvodnení poukazuje na „prvý“ oslobodzujúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-3T43/2019, z 26. 6.2020, zrušenému uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1To/6/2020, zo 16. 11. 2021, po ktorom vykonal výsluch svedka Mgr. M. G. a svedka M. Z., ktoré v kontexte s už skôr vykonanými výsluchmi svedkov A. S., JUDr. A. A. či L. R. a Z. N. poskytovali ucelený obraz o „logistike“ konania obž. Ing. O. Ž. a jeho vzťahu ku svojmu konaniu. Tento dopĺňali následne vypočutí svedkovia, paradoxne práve tým, že si nič nepamätali a nevedeli zmysluplne odpovedať ani na jasne položené otázky k svojmu zamestnaniu alebo k otázkam bývania v roku 2018. Svedok M. G. však potvrdil, že peniaze na nákup nehnuteľnosti nikdy nemal a k okolnostiam žiadosti o poskytnutie hypotekárneho financovania kúpnej zmluvy s predávajúcim f., N., zastúpenej obž. Ing. O. Ž. sa vyjadriť nevedel vôbec, hoci to bol práve on, kto žiadal túto kúpnu zmluvu prefinancovať poskytnutím hypotekárneho úveru od S. Špecializovaný trestný súd teda správne ustálil záver o vine obž. Ing. O. Ž., pretože všetky vo veci zistené dôkazy pri logickom vysvetlení tvoria uzatvorený kruh poukazujúci na naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, t. j. aj subjektívnej stránky konania obž. Ing. O. Ž., ktorý vedel, že nehnuteľnosti kupuje len formálne, nie od ich skutočného vlastníka a že nehnuteľnosti nikdy nezaplatí.

Obž. Ing. O. Ž., v rámci vráteného konania po predchádzajúcom rozsudku „deklaroval“ svoju vôľu pravdivo opísať skutočnosti, ktoré sprevádzali kúpu nehnuteľností jeho firmou N., a ním ako jej konateľom. Po takomto vyjadrení obžalovaného, aj prokurátor bol uzročený s uložením mimoriadne zníženého trestu odňatia slobody, avšak v závislosti od výpovednej hodnoty takejto výpovede obžalovaného. Na hlavnom pojednávaní dňa 4. 3.2022 z tohto avizovaného „priznania“ zostalo len „... chcem doplniť, že som bol požiadaný jednou osobou, ktorá ma požiadala, aby som predmetné nehnuteľnosti napísal na seba a keďže som nedokázal povedať nie...“, čo bola celá zmena postoja obžalovaného, kedy sa obžalovaný Ing. O. Ž. aj tak snažil vyvinúť zo spáchania trestnej činnosti, keď zároveň uviedol: „to boli tí pán Q. a G. a tam začal ten nátlak, nech to podpíšem“. Viedť prečo by na neho mal byť robený nejaký nátlak, keď aj tak osobe, ktorá ho o to požiadala, nevie povedať nie.

Súd v uvedenom rozsudku, vo výroku o treste použil zmierňovacie ustanovenie § 39 odsek 1 Trestného zákona, keď správne ustálil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona a ich

prevahu podľa § 38 odsek 2, 3 Trestného zákona a obžalovanému Ing. O. Ž. uložil trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 10 mesiacov. Uložený trest je zákonný, čo sa týka použitia zákonných ustanovení, ktoré prokurátor ani nenamieta, avšak je neprimerane, nespravodlivo nízky. Hoci sa aj horná hranica pod vplyvom prevahy poľahčujúcich okolností, novoutvorenej trestnej sadzby znížila, dolná hranica trestnej sadzby zostala stále 10 rokov a súd uložil trest až 50 mesiacov pod jej hranicu, pričom okolnosti prípadu ani postoj obžalovaného na takéto zníženie nedáva žiaden podklad. Postoj obžalovaného zostal aj po označení svojho konania ako ‚habaďúry‘ (podľa výkladového slovníka: leš, pasca), do ktorej sa nechal naivne zatiahnuť, lebo, dobrák, nevie povedať nie, taký, že trestnú činnosť úprimne, nielen verbálne, neľutoval a práve osoby, ktoré ho do konania zatiahli, sa rozhodol chrániť aj naďalej. Prokurátor neodmieta použitie zmierňujúceho ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona, znalý okolností prípadu takéto aj sám navrhol, avšak nie v takej miere ako mimoriadne zníženie trestnej sadzby ustálil súd. Trest len 10 mesiacov nad povinne uložený trest pri obzvlášť závažnom zločine podľa § 221 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Trestného zákona 5 rokov, je nižší o 50 mesiacov, (4 roky, 2 mesiace) nižší od spodnej hranice trestnej sadzby 10 rokov. Prokurátor nemôže súhlasiť so zdôvodnením takéhoto trestu úvahami o ‚nástroji‘ v osobe obžalovaného, použitého na spáchanie trestného činu, pretože obž. Ing. O. Ž. je roky podnikateľ, disponujúci aj určitými životnými či podnikateľskými skúsenosťami, s už ustáleným hodnotovým systémom, ktorý by v jeho veku mal byť dostatočný na odmietnutie takejto ‚ponuky‘ a zotrvanie v úlohe ‚nástroja‘ trestnej činnosti iných páchatel'ov nie len pri samotnom výkone trestnej činnosti, ale aj v priebehu vlastného trestného stíhania. Zhodne s úvahami Špecializovaného trestného súdu, obž. Ing. O. Ž. nebol iniciátorom trestnej činnosti, túto nevymyslel, ani nepripravoval, avšak vedome a dobrovoľne sa k takejto úlohe podujal, hoci vždy mohol odmietnuť, ako iné osoby vypočúvané teda len v pozícii svedka. Zhodnotiť takéto postavenie obž. Ing. O. Ž. mimoriadne zníženým trestom je správne, avšak s poukazom na výšku takéhoto zníženia, nie je spravodlivé jeho previneniu. Pripomínam, že spôsobená výška škody trestnou činnosťou bola 7 115 000,- €, a hoci prevádzané nehnuteľností boli napokon vrátené poškodenej V. M. a dnes je ich vlastníkom jej nevesta a manželka Q. M., nemožno túto skutočnosť interpretovať ako ‚škoda nevznikla‘, pretože táto vznikla a vlastníkom bol čo len na nejaký čas pozbavený svojho vlastníctva spáchaným trestným činom a ešte aj vystavený miernejším formám nátlaku pri riešení spôsobenej situácie a vrátení nehnuteľností. Ako vyplynulo aj z dokazovania, vrátenie nehnuteľností, nebola ani tak zásluha obž. Ing. O. Ž., ale iných osôb, ktoré sa následne po skorom, až predčasnom, odhalení prevodu sv. Q. M. a znemožnení ďalšieho predaja nehnuteľností, už financovaného finančnými prostriedkami banky, rozhodli radšej tento ‚projekt‘ stopnúť a odpísať.

Preto navrhujem odvolaciemu súdu, aby podľa § 321 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku na podklade správne zisteného skutkového stavu zmenil napadnutý rozsudok v neprospech obžalovaného Ing. O. Ž. a uložil mu pri rešpektovaní ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona, mimoriadneho zníženia trestu, prísnejší trest odňatia slobody pri zaradení do minimálneho stupňa strázenia a uložení ochranného dohľadu v trvaní 3 rokov".

Následne prokurátorka doplnila svoje odvolanie v tom smere, že aj napriek novele Trestného zákona zákonom č. 40/2024 Z. z. zotrváva na svojom pôvodnom odvolaní, pretože uložený trest považuje za neprimerane mierny.

Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu podali odvolania i obžalovaný Ing. O. Ž. a obžalovaná právnická osoba N., prostredníctvom spoločne zvoleného obhajcu argumentovali takto:

„Súd prvého stupňa po vrátení veci nariadil hlavné pojednávanie, na ktorom vypočul svedkov M. Z. a Mgr. M. G. ako aj obžalovaného Ing. O. Ž..

Svedok M. Z. vypovedal, že bol len sprostredkovateľom hypotéky pre pána G., ktorého mu ako klienta odporučil pán A.. Všetky podklady pre vybavenie hypotéky vrátane návrhu kúpnej zmluvy a znaleckého posudku mu priniesol pán G..

Svedok Mgr. M. G. vypovedal vyhýbavo a v podstate na všetky otázky samosudcu i prokurátorky odpovedal, že si nepamätá. K osobe obžalovaného Ing. O. Ž. a k obžalovanej právnickej osobe N., uviedol, že ich nepozná.

Obžalovaný Ing. O. Ž. zotrval na svojej predchádzajúcej výpovedi, ktorú doplnil v tom zmysle, že o to, aby kupované nehnuteľnosti ‚napísal na seba‘ bol požiadaný osobou, ktorej túto službu zo strachu

nedokázal odoprieť. Bol však ubezpečený, že celý obchod je v poriadku a dotyčná osoba zabezpečí financovanie.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd podrobne rekapituluje priebeh dokazovania na hlavnom pojednávaní i predchádzajúce rozhodnutia vo veci. Pokiaľ ide o úvahy, ktoré viedli súd k jeho rozhodnutiu, možno sa v podstate bezvýhradne stotožniť s tým, ako súd popísal podstatu veci (str. 7 napadnutého rozsudku), ktorá podľa neho „spočívala v posúdení toho, či obžalovaný je strojom fingovania obžalobou opísaného právneho vzťahu, prípadne vedel o tom, že je súčasťou podvodného reťazca konaní, do ktorého bola zatiahnutá minimálne falošná V. M.. V prípade preukázania či už prvej alebo druhej alternatívy „v momente konaní“ nemôže byť sporu o tom, že ide o konania s trestno-právnym následkom“.

Na základe vykonaného dokazovania predchádzajúceho prvotnému oslobodzujúcemu rozsudku, ako aj dokazovania vykonaného po vrátení veci odvolacím súdom, však možno konštatovať, že vedomosť obžalovaného „v momente konaní“ o tom, že ide o fingovaný právny vzťah, resp. o tom, že osoba, s ktorou odpisoval kúpnu zmluvu, nie je pravou V. M., nebola ničím preukázaná. Práve vo fingovaní identity predávajúcej pritom malo podľa obžaloby spočívať uvedenie do omylu pracovníčok notárskych úradov, vedúce k osvedčeniu podpisov predávajúcej na kúpnej zmluve.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania preto nie je možné súhlasiť s argumentáciou, ktorou súd vysvetľuje zmenu svojho právneho názoru na subjektívnu stránku trestného činu (str. 18 napadnutého rozsudku).

V prvom rade nie je možné súhlasiť s názorom súdu, ktorý stotožňuje vážnosť prejavu vôle pri uzatváraní zmluvy s uvádzaním do omylu. Okrem toho, obžalovaný nikdy netvrdil, že nemal v úmysle kupované nehnuteľnosti nadobudnúť do vlastníctva a nezaplatiť za ne, z čoho by bolo možné podľa súdu vyvodzovať, že prejav jeho vôle nebol vážny.

Automatické stotožňovanie toho, že niekto niečo kupuje len formálne „na papieri“, so spáchaním trestného činu podvodu je zo strany súdu zatváraním očí pred realitou dnešnej doby. S evidenciou majetku na osobu rozdielnu od jeho vlastníka, či už za účelom ochrany tohto majetku, alebo za účelom utajenia identity skutočného vlastníka sa dnes stretávame úplne bežne. Na základe medializovaných informácií možno dokonca konštatovať, že sa takémuto postupu nevyhýbajú ani vrcholní predstavitelia exekutívy a justície.

Čo je však najdôležitejšie, ako už bolo uvedené vyššie, omyl tvoriaci podstatu podvodného konania v danom prípade mal spočívať v totožnosti predávajúcej a nie vo vážnosti prejavu vôle kupujúceho.

Konanie v prípadnom omyle o vážnosti prejavu vôle alebo o schopnosti zaplatiť kúpnu cenu, by nemohlo naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu aj z toho dôvodu, že medzi ním a vzniknutou škodou chýba akákoľvek príčinná súvislosť. K povoleniu vkladov do katastra nehnuteľností, a teda k dispozícii s majetkom poškodenej totiž nedošlo preto, že by sa pracovníčky katastra mylne domnievali, že kupujúci koná vážne, alebo že má k dispozícii dostatok finančných prostriedkov, ale preto, že konali v domnení, že kúpne zmluvy na strane predávajúcej podpísala skutočná vlastníčka nehnuteľností.

Ku skutočnostiam, na ktoré poukázal odvolací súd vo svojom uznesení zo 16. novembra 2021, je potrebné uviesť, že všetky záznamy o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke pochádzajú z obdobia viac ako dva mesiace po skutku, kedy už v podstate všetky komunikujúce osoby mali vedomosť o tom, že vo veci je vedené trestné stíhanie.

Podobne aj výpovede svedkov L. R. a svedkyne Z. N., na ktoré odvolací súd poukazuje, vychádzajú len z informácií, ktoré títo svedkovia získali až po skutku, pričom ani jeden z týchto svedkov priamo pri skutku nebol.

Ako najviac „podozrivá“ zo všetkých skutočností, na ktoré odvolací súd poukázal, sa javí zhoda kúpnych zmlúv podpísaných obžalovaným s návrhom kúpnej zmluvy medzi spoločnosťou N., a svedkom Mgr. M. G.. Práve objasnenie pôvodu a okolností vzniku tohto návrhu, malo podľa názoru odvolacieho súdu oslabiť obhajobné tvrdenia obžalovaného.

Ani výsluchmi svedkov vykonanými po vrátení veci sa však nepodarilo pôvod toho návrhu zmluvy ozrejmiť, a teda ani obranu obžalovaného vyvrátiť. Vzhľadom na zjavnú podobnosť textov týchto listín zostáva v rovine dohadov, či ich vyhotovila tá istá osoba, alebo osoba, ktorá vyhotovila návrh zmluvy medzi spoločnosťou N., a svedkom Mgr. M. G. sa len nechala inšpirovať textom predchádzajúcich zmlúv.

Jednoznačne však možno konštatovať, že žiadny zo zabezpečených dôkazov nepotvrďuje, že by mal

obžalovaný s návrhom zmluvy medzi spoločnosťou N., a svedkom Mgr. M. G. čokoľvek spoločné. Napriek tomu, že konanie obžalovaného Ing. O. Ž. nie je v obžalobe, ani v napadnutom rozsudku právne kvalifikované ako spolupáchateľstvo, zo znenia skutkovej vety i zo zabezpečených dôkazov je zrejmé, že na celom konaní bolo zúčastnených viacero osôb (čo konštatuje i súd v napadnutom rozsudku), o činnosti ktorých nemusel mať obžalovaný Ing. O. Ž. vedomosť.

Žiadny z obžalobou prezentovaných a na hlavnom pojednávaní vykonaných dôkazov pritom nevyvracia obranu obžalovaného, že v čase skutku sám konal v omyle o pravej totožnosti ženy, ktorá na notárskych úradoch podpísala kúpne zmluvy ako predávajúca. S obhajobnými tvrdeniami obžalovaného napokon korešponduje aj skutočnosť, že potom, ako sa od syna poškodenej dozvedel o podvode, vykonal v rámci svojich možností všetko potrebné navrátenie veci do pôvodného stavu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností som toho názoru, že ani po vrátení veci odvolacím súdom a doplnení dokazovania nebolo úmyselné zavinenie obžalovaného Ing. O. Ž. bez akýchkoľvek pochybností preukázané, a preto Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhujem, aby na podklade tohto odvolania rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-T/43/2019, zo 4. marca 2022 podľa ustanovenia § 321 ods. 1 Trestného poriadku zrušil a aby v súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obžalovaného Ing. O. Ž. a obžalovanú právnickú osobu N., podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodí".

K odvolaniu prokurátorky sa vyjadril obžalovaný Ing. O. R.:

„Prokurátorka v odôvodnení svojho odvolania nenamieta zákonné ustanovenia, ktoré súd použil pri ukladaní trestu, uložený trest je však podľa nej neprimerane nízky, a preto požaduje uloženie bližšie nešpecifikovaného prísnejšieho trestu odňatia slobody za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona.

V súvislosti s uloženým trestom je potrebné uviesť, že za žalovaný obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody v trvaní 10 až 15 rokov, ktorého dolnú hranicu možno za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona v súlade s § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona mimoriadne znížiť na 5 rokov.

Použitie zmierňujúceho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona navrhla samotná prokurátorka a ani v podanom odvolaní ho nenamieta. Určenie výšky mimoriadne zníženého trestu pritom podlieha výlučne voľnej úvahe súdu, ktorý svoje rozhodnutie o treste vrátane jeho výšky v odsudzujúcom rozsudku dostatočným spôsobom odôvodnil, pričom poukázal na spôsob zaangažovania obžalovaného do prípadu, jeho vyšší vek i doterajší bezúhonný život.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno pri uznaní viny považovať uložený trest za zákonný a primeraný, a preto navrhujem odvolanie prokurátorky ako nedôvodné zamietnuť.

Pokiaľ ide o vyjadrenia prokurátorky vo vzťahu k výroku o vine, s týmito sa obžalovaný Ing. O. Ž. nestotožňuje a proti výroku vine odsudzujúceho rozsudku podal odvolanie".

Obžalovaný sa vyjadril i k písomnému doplneniu odvolania prokurátorky v tom smere, že novelou Trestného zákona zákonom č. 40/2024 Z. z. došlo k zníženiu trestnej sadzby a zároveň skutok už nie je možné kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin, ale „len" ako zločin. V dôsledku toho následne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie, alternatívne prekvalifikovať skutok na zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) účinného Trestného zákona a uložiť podmienený trest na dolnej hranici trestnej sadzby s určením primeranej skúšobnej doby.

Verejné zasadnutie na rozhodnutie o odvolaní vykonal najvyšší súd v neprítomnosti zástupcu právnickej osoby, pretože upovedomenie ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a odvolanie prokurátorky boli právnickej riadne opakovane zasielané, avšak na oficiálnu a v spise uvedenú adresu sa jej nepodarilo doručiť. Bol preto aplikovaný postup podľa § 66 ods. 4 Trestného poriadku a súd vychádzal z fikcie doručenia. Zároveň prostredníctvom právnej pomoci boli rozsudok súdu prvého stupňa, odvolanie prokurátorky a upovedomenie opakovane zasielané i novému konateľovi obžalovanej právnickej osoby do Českej republiky. Tomu boli doručené do dátovej schránky 2. septembra 2024. Prioritná však bola fikcia doručenia právnickej osobe na adresu v SR. Zároveň s poukazom na ustanovenie § 28 ods. 2 zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb nebolo potrebné aplikovať ustanovenia Trestného poriadku o povinnej obhajobe.

Na verejnom zasadnutí prokurátor zotrval na podanom odvolaní. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste vo vzťahu k obžalovanému Ing. O. Ž. a uložiť mu nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom strázenia ako aj ochranný dohľad v pôvodne uloženej dĺžke. Odvolania obžalovaných navrhol zamietnuť.

Obhajca obžalovaného Ing. R. v súlade s podaným odvolaním navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, alternatívne obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, pretože nebola preukázaná jeho vina. Alternatívne tiež navrhol uložiť obžalovanému mierny podmienečný trest bez uloženia ochranného dohľadu. Odvolanie prokurátorky navrhol zamietnuť.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, avšak odvolania obžalovaných sú dôvodné, aj keď prevažne z iných dôvodov než sami uvádzali, a to predovšetkým s ohľadom na novelu Trestného zákona, vykonanú zákonom č. 40/2024 Z .z.

A) Preskúmanie výroku o vine napadnutého rozsudku:

Pri ustaľovaní viny Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržiaval základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) ako aj zásady rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, na základe akých dôkazov dospel k záveru o vine obžalovaných.

Najvyšší súd konštatuje, že Špecializovaný trestný súd vyhodnotil vykonané dôkazy súhrne logickým a zároveň aj presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému hodnoteniu z hľadiska pravidiel § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno nič vytknúť. Hodnotenie dôkazov Špecializovaného trestného súdu neodporuje základným princípom logického myslenia. Skutočnosť, že sa obžalovaný nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu nemôže sama o sebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených Špecializovaným trestným súdom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie otázky, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, ktoré ostali sporné, alebo ktoré sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, preskúmaného v odvolacom konaní. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby najvyšší súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu

prvého stupňa.

Čo sa týka odvolacích námietok obžalovaného Ing. O. Ž. a právnickej osoby N., najvyšší súd konštatuje:

Obom obžalovaným sa kladie za vinu spáchanie trestného činu podvodu, pričom mali spôsobiť na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Z hľadiska subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

V danej veci bola situácia taká, že súd prvého stupňa po osvojení názoru odvolacieho súdu a po doplnení vykonaného dokazovania, v intenciách nariadeného nového prejednania a rozhodnutia zo strany najvyššieho súdu, zmenil svoj názor na existenciu subjektívnej stránky trestného činu, a to pokiaľ išlo o zaangažovanie sa obžalovaného Ing. O. Ž. a prostredníctvom neho i obžalovanej právnickej osoby do priebehu udalostí. V časti aj na základe toho, ako tento obžalovaný opisoval svoju intervenciu do priebehu udalostí po vrátení veci.

Súd prvého stupňa sa po doplnenom dokazovaní stotožnil s „postrehmi“ najvyššieho súdu v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí súvisiacimi tak s chronológiou ako aj logistikou celého prípadu a v plnom rozsahu s určitým doplnením na ne odkázal ako na úvahy, ktorých logika bola preukázaná aj v rámci doplneného dokazovania.

Ako už uviedol najvyšší súd v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, sám obžalovaný Ž. potvrdil, že návrhy oboch kúpnych zmlúv na dotknuté nehnuteľnosti ako aj ich finálne znenie mali zabezpečiť osoby T. Q. a A. G. údajne oprávnené konať za osobu V. M. a on ich podpísal. Ako dôkaz bolo vykonané aj oboznámenie návrhu kúpnej zmluvy medzi obžalovanou právnickou osobou (ako predávajúcim) a svedkom Mgr. G.. Tento návrh zmluvy bol doložený ako príloha k žiadosti o poskytnutie hypotekárneho úveru pre svedka G. za účelom kúpy predmetných nehnuteľností na G. X.. Obžalovaný Ž. poprel, že by svedka poznal a uvedený návrh zmluvy videl prvýkrát až vo vyšetrovacom spise. Takisto svedok uviedol, že obžalovaného nepozná. Tak kúpna zmluva uzatvorená medzi obžalovanou právnickou osobou a osobou vydávajúcou sa za V. M. ako aj návrh kúpnej zmluvy medzi obžalovanou právnickou osobou a svedkom G. sú natoľko identické, že ich nepochybne musela vyhotoviť jedna osoba. To oslabuje vierohodnosť tvrdenia obhajoby o úlohách a „rolách“ osôb T. Q. a A. G.. Z výpisov údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke pritom vyplýva, že svedok G. 9. júla 2018 zo svojho telefónu kontaktoval obžalovaného Ž., teda nie je pravdou, že sa nepoznajú. Zároveň bol svedok v inkriminovanom období telefonickom kontakte s M. Z. (spoločnosť T.), ktorý mu ako finančný poradca pomáhal s podaním žiadosti o hypotekárny úver na predmetné nehnuteľnosti a ktorý bol zároveň v častom telefonickom kontakte so svedkami A. a S.. Z uvedeného vyplýva určitá miera „prepojenosti“ medzi týmito osobami, a to práve v súvislosti s prevodom daných nehnuteľností. Tiež z výpovede svedkyne Z. N. z prípravného konania (prečítanej z dôvodu odstraňovania rozporov na hlavnom pojednávaní) vyplynulo, že obžalovaný Ž. nebol iniciátorom prevodu opísaných nehnuteľností, ale vedel presne komu patria, vedel o všetkom „kto tam je a kto tam nie je“ a vedel, čo robí. Podľa svedkyne išiel do toho a napísal to na svoju firmu. Zároveň uviedla i to, že svedok A. mal svedkovi G. poslať na účet väčšie sumy peňazí, aby na neho a na firmu mohli „vybrať úver“. Na hlavnom pojednávaní sa k svojej výpovedi z prípravného konania v podstate veľmi vyhýbavo vyjadrila v tom smere, že to vydedukovala z otázok vyšetrovateľa a mala na mysli to, že obžalovaný vedel komu nehnuteľnosť patrí. S výpoveďou svedkyne z prípravného konania pritom korešponduje i prepis záznamu z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky medzi ňou a svedkom A. (č. l. 503-508 spisu), keď mu svedkyňa uviedla, že vie aké „svinstvá“ narobili na G. a že jej o tom písal aj obžalovaný. Zmysel tohto konštatovania následne dokresľujú aj skutočnosti získané z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky z 18. októbra 2018 medzi obžalovaným a svedkom R., keď svedok R., okrem iného, vyčíta obžalovanému že „a potom si idete nárokovať na niečo, čo není vaše, kde ja mám ešte trvalý pobyt“. Miestom trvalého pobytu myslel G. X. Č.. XX v N. - D. O..

Po vrátení veci súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní dopyčul svedkov G. a Z., ktorí v podstate na otázky veľmi neurčito odpovedali s tým, že si už na podrobnosti nepamätajú, pričom bolo viac ako zrejmé, že si zjavne „pamätať nechcú“.

Napokon sám obžalovaný vo výsluchu na hlavnom pojednávaní po vrátení veci uviedol, že konal na požiadanie inej osoby, ktorej túto „službičku“ nevedel odmietnuť v situácii, keď vedel, že jeho spoločnosť nemá reálne žiadne prostriedky na úhradu kúpnej ceny a zároveň sám predpokladal, že v konečnom dôsledku budú nehnuteľnosti prevedené na osobu, ktorá ho o „službu“ požiadala. Do „očí bijúcou“ je i skutočnosť, že kúpna cena bola v zmluve stanovená dramaticky nižšia, než je všeobecná hodnota opísaných nehnuteľností.

Navyše, obžalovaný sa konateľom obžalovanej právnickej osoby stal 29. marca 20218 - teda vo veľmi krátkom čase pred prevodom vo výrokovvej časti rozsudku opísaných nehnuteľností. Daná právnická osoba - spoločnosť s ručením obmedzeným - nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť, nedisponovala v podstate žiadnym majetkom. Takmer ihneď po prevode nehnuteľností svedok G. požiadaval v peňažnom ústave o hypotekárny úver za účelom ich kúpy.

Z opísanej dejovej línie a sledu jednotlivých okolností, vychádzajúcich zo skutkových zistení na podklade vykonaných (vyššie uvedených) dôkazov, je zrejmé, že obžalovaný vediac, že nejedná so skutočnou vlastníčkou nehnuteľností, tieto previedol na spoločnosť, ktorej bol konateľom, hoci si bol vedomý, že na zaplatenie kúpnej ceny nemá žiadne prostriedky, a teda že kúpnu cenu nikdy nezaplatí. Zároveň na príslušný štátny orgán podal príslušné návrhy na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a spôsobil poškodenú škodu vo výške 7 115 000,- €. Nevznikli teda pochybnosti o tom, že išlo o sériu kamuflovaných a fingovaných právnych úkonov.

Je preto evidentné, že obžalovaný Ž. na škodu cudzieho majetku obohatil iného tak, že predstieraním pravosti kúpnej zmluvy uviedol iného do omylu a spôsobil na cudzom majetku škodu právne kvalifikovanú ako škodu veľkého rozsahu (v zmysle § 125 ods. 1 Trestného zákona).

Obžalovaná právnická osoba potom konaním jej štatutárneho orgánu (obžalovaného Ž.) v jej mene a v jej prospech na škodu cudzieho majetku seba obohatila tým, že uviedla niekoho do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Najvyšší súd sa potom v nadväznosti na uvedené stotožňuje s argumentáciou súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol tak, že oboch obžalovaných uznal za vinných.

Zároveň však musel odvolania obžalovaných uznať za čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k právnej kvalifikácii, vzhľadom na prijatú novelu Trestného zákona.

Pôvodne boli obžalovaný Ž.G. i obžalovaná právnická osoba uznaní za vinných zo skutku, ktorý bol právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v prípade obžalovaného Ing. O. R. a pokiaľ ide o obžalovanú právnickú osobu N., ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 1 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Novelou Trestného zákona č. 40/2024 Z. z. účinnnej od 6. augusta 2024 bola v prípade trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona znížená trestná sadza, a to z pôvodného rozpätia 10 až 15 rokov na nové rozpätie 3 až 10 rokov. V dôsledku zmeny rozpätia trestnej sadzby v dôsledku novelizácie sa následne s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona daný trestný čin už nepovažuje za obzvlášť závažný zločin, ale „len“ za zločin.

S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona preto na posúdenie trestnosti konania oboch obžalovaných súd použil Trestný zákon v znení účinnom od 6. augusta 2024 a posúdil ho ako zločin

podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v prípade obžalovaného Ing. O. R. a ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 1 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov, u obžalovanej právnickej osoby. Uvedená právna kvalifikácia je pre oboch obžalovaných priaznivejšia.

S poukazom na uvedenú zmenu možno preto v ďalšom zopakovať, že preskúmaním obsahu spisového materiálu tak najvyšší súd zistil, že prvostupňový súd postupoval správne a v súlade so zákonom pri zisťovaní a ustálení skutkového stavu veci ohľadne výroku o vine, keď na hlavnom pojednávaní vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, ktoré následne náležite vyhodnotil a dospel tak k správne a úplnému skutkovému záveru.

Tento, aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania, z ktorých Špecializovaný trestný súd vyvodil správny záver a v odvolacom konaní bolo potrebné reagovať len na zmenu právnej kvalifikácie.

+ + +

B) Preskúmanie výroku o treste napadnutého rozsudku:

V súvislosti s výrokom o treste najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd pôvodne síce uložil obžalovaným taký druh trestu, ktorý zodpovedá základným princípom a pravidlám ukladania trestu, avšak bolo potrebné reagovať na zmenu trestných sadzieb v dôsledku novely Trestného zákona zákonom č. 40/2024 Z. z., a to s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, pretože daná novela je priaznivejšia aj z hľadiska ukladania trestov.

V prvom rade bolo pri ukladaní trestu potrebné prihliadnuť na nové ustanovenie § 33a Trestného zákona, podľa ktorého páchatelovi nemožno uložiť kruté a neprimerané sankcie. Výkonom sankcie nesmie byť znížená ľudská dôstojnosť. Sankcie sa ukladajú s prihliadnutím na povahu a závažnosť trestného činu alebo činu inak trestného a na osobu páchatela a jeho pomery. Tam, kde postačí uloženie sankcie postihujúcej páchatela menej citeľne, nesmie byť páchatelovi uložená sankcia, ktorá ho postihuje citeľnejšie. Páchatelovi najmä nesmie byť uložená sankcia spojená s ujmou na osobnej slobode páchatela, ak možno účel sankcie dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na osobnej slobode páchatela. Pri ukladaní sankcií sa prihliada aj k právom chráneným záujmom poškodeného.

Medzi základné princípy a pravidlá pri ukladaní trestu v prvom rade patrí ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona zakotvujúce účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Ustanovenie § 34 ods. 2 Trestného zákona zároveň stanovuje, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatela o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu získal, alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela, alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona tiež pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada *nulla poena sine lege sine crimine sine iudicio*. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel trestného činu (zásad personalita trestu) tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Trestného zákona). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú v zásade súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Preto Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného na to, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Váruje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel trestného činu ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel trestného činu. V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne hodnotenie páchatel trestného činu a jeho činu, ale tak právne ako aj etické.

Osobu páchatel trestného činu treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach v rámci hodnotenia osoby páchatel trestného činu, pričom nemožno obísť ani možnosť jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel trestného činu si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel trestného činu. Možnosť nápravy páchatel trestného činu konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel trestného činu na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatel trestného činu má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému čin (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatel trestného činu musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uložením trestu poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov treba zároveň vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému čin (zásada proporcionálnosti trestu), úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel trestného činu a možnosti jeho nápravy.

V duchu vyššie uvedeného vo vzťahu k obžalovanému Ing. Ž. potom najvyšší súd konštatuje, že aj s prihliadnutím na zmenu trestných sadzieb a všetky okolnosti prípadu je trest pôvodne uložený súdom

prvého stupňa neprimerane prísny.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný nemal mať a ani nemal z trestnej činnosti žiaden osobný prospech. V podstate vedome vzal na seba úlohu subjektu, ktorý mal realizovať prevod nehnuteľností, ktoré mali byť následne vlastnicky prevedené na iný subjekt. To napokon vyplýva aj z jeho výpovede. Nebol súdne trestaný, teda viedol pred spáchaním trestnej činnosti riadny život - čo je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. j) Trestného zákona. Tiež odpisu z registra trestov vyplynulo, že aj po spáchaní aktuálneho trestného činu obžalovaný vedie riadny život.

Zároveň je možné konštatovať, že spôsobený škodlivý následok trestného činu bol odstránený - nehnuteľnosti boli „vrátené“ pôvodnému majiteľovi. I keď túto skutočnosť nemožno obžalovanému priznať ako poľahčujúcu okolnosť, je potrebné na ňu prihliadnuť, a to i preto, že vzhľadom na „zaangažovanosť“ obžalovaného v celej veci prepis vlastníckeho práva na pôvodnú majiteľku už nemohol byť celkom v jeho „réžii“.

Prihliadnuť bolo potrebné aj na to, že od spáchania trestnej činnosti uplynulo 6 rokov.

V súlade s vyššie uvedenými zásadami ukladania trestov a posúdení všetkých okolností prípadu pri určení konkrétneho druhu trestu a jeho výmery najvyšší súd u obžalovaného konkrétne výmeru trestu individualizoval tak, že mu uložil trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 roky ako trest podmienený, ktorý považoval za zodpovedajúci potrebám individuálnej a generálnej prevencie, ako aj vyjadreniu morálneho odsúdenia páchatelia spoločnosťou. Zároveň určil obžalovanému skúšobnú dobu vo výmere 4 rokov, ktorej výmeru tiež považuje za dostatočnú.

Vzhľadom na tieto skutočnosti nebol ani dôvod na uloženie ochranného dohľadu.

Logicky sa potom najvyšší súd v tomto smere nestotožnil s odvolacími námietkami prokurátorky.

Vo vzťahu k obžalovanej právnickej osobe N., tejto bol aj napriek zmene právnej kvalifikácie z obzvlášť závažného zločinu na zločin z pochopiteľných dôvodov uložený ako adekvátny trest jej zrušenia.

Najvyšší súd si plne uvedomuje, že ide o trest najprísnejší, avšak z vykonaného dokazovania zreteľne vyplynulo, že činnosť tejto právnickej osoby po tom, čo sa obžalovaný Ing. Ž. stal jej konateľom, bola úplne a výlučne využívaná na páchanie trestnej činnosti - konkrétne na spáchanie aktuálneho trestného činu. Uvedená právnická osoba nemala žiaden relevantný majetok, reálne nevyvíjala žiadnu podnikateľskú činnosť a jediným účelom jej činnosti bolo, aby „poslúžila“ ako subjekt, na ktorý budú prechodne prevedené dané nehnuteľnosti. O tom svedčí i skutočnosť, že uvedená právnická osoba sa na adrese svojho oficiálneho sídla v súčasnosti nenachádza a nevyvíja žiadnu činnosť.

Prihliadajúc na zásady ukladania trestov uvedené v § 11 zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb považuje najvyšší súd takto uložený trest za dostatočný a spravodlivý a zároveň vyhovujúci požiadavkám tak individuálnej ako i generálnej prevencie.

+ + +

Riadiac sa uvedeným rozhodol odvolací súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.